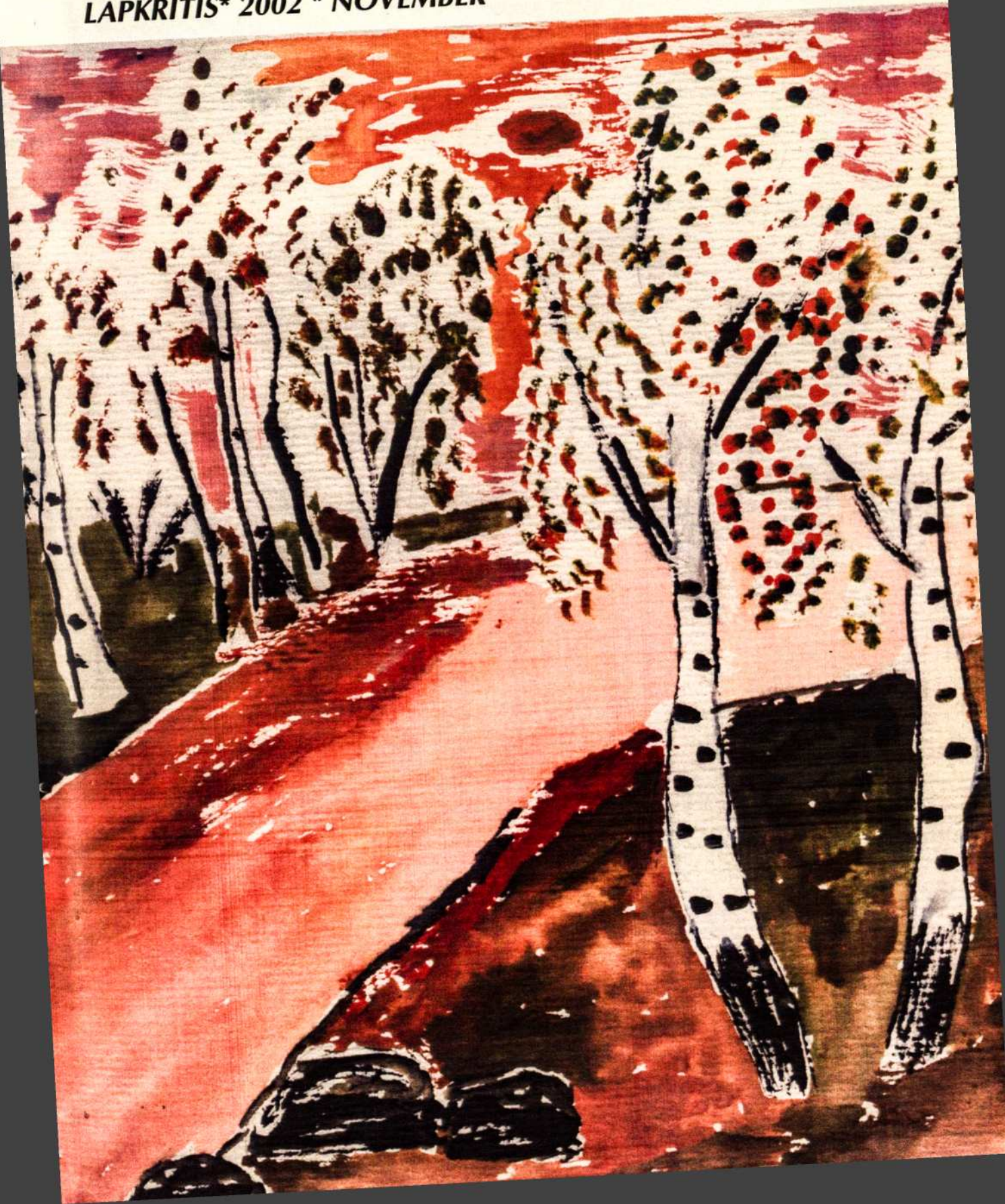

LKA

EGLUTÉ

LAPKRITIS* 2002 * NOVEMBER

VOL 53/NR. 9

EGLUTĖ

LAPKRITIS / NOVEMBER / 2002 VOL 53 / NR. 9

PRIE EGLUTĖS SUSIRINKO:

Mano drauge rudenėli....1
Lietuviškas lietus....2

Senolio padavimai,
legendos, istorijos
Žygimantas Augustas....18
Žygimanto Augusto dvasia....19

Pasakų senelės pasakos

Gilių kava....3
Tarp žvaigždynų....5
Ažuolas ir baravykas...6
Ilgoji lopšinė....7
Fantaziukų laivas,,,9
Kodėl zuikio uodegytė
trumpa....10
Knyga....11

Tikėjimo keliu...13

Juokų maišelis
Juokai...32
Galvosūkiai...33

Vaikų kūryba
Ačiū rėmėjams....21
Margieji draugai....23
Čikagos lit. mokyklos
pradinukų kūryba....24

Žiniukas su pasaulio įdomybėm
Išdavikė rašysena....29
Rykliai....30

Pirmame viršelyje
Pauliaus Šinkūno 13 m.
piešinys. Utenos raj.
Krašiuonos pagr. mokykla.

EGLUTĖ: mėnesinis lietuviškas laikraštėlis vaikams užsienyje. Išeina 10 numerių per metus; prenumerata - 15 US dol., į Lietuvą ir kitus kraštus - 20 US dol. Atsiųstą medžiagą redakcija taisy ir tvarko savo nuožiūra.

LEIDŽIA: JAV LB Švietimo taryba

REDAKTORĖ: Aušra Spitrienė

ADMINISTRACIJA, MAKETAVIMAS, SPAUSDINIMAS: Ričardo spaustuvė. tel.: 708-430-1911

EGLUTĖ (USPS 169-200) a magazine for children in Lithuanian language. Published monthly except July and August. Yearly subscription \$15.00 single copy \$1.50, to Lithuania and other countries. \$20.00 (USA currency). Published by Lithuanian Educational Council of the USA, Inc., 8812 W. 103 rd. St., Palos Hills, IL 60465. Second class postage paid at Lackport, IL 60441. Postmaster send address corrections to: Eglute Lithuanian Educational Council of the USA, Inc., 8812 W. 103 rd. St., Palos Hills, IL 60465.

Mano drauge Rudenėli...

Ugnė Uždravytė

Rudenėlis beldžias į duris,
Per šalčius, speigus keliauja vienas...
Nežinau, ar šiandien aplankys,
Kai rytais rasa braidys po pievas...

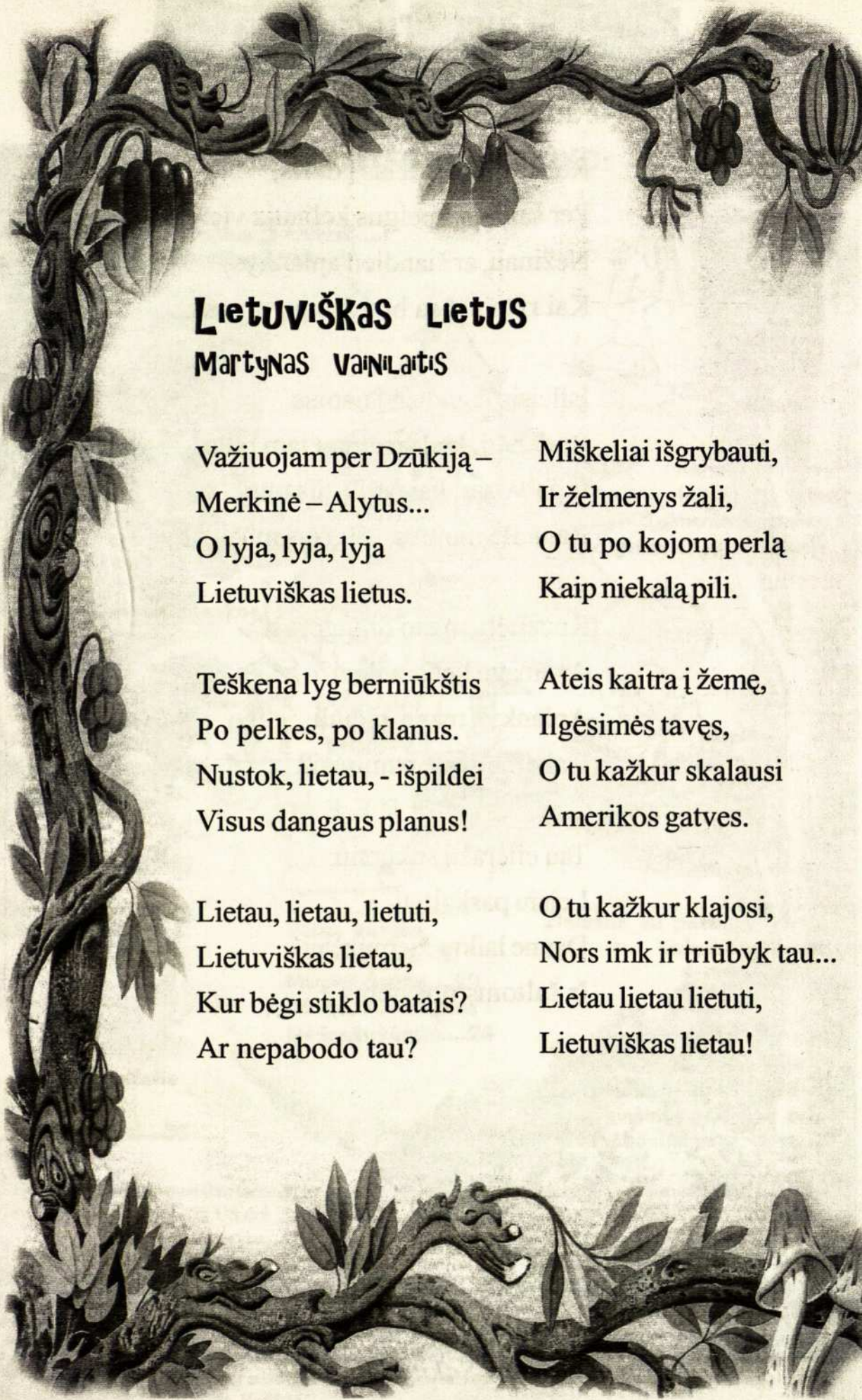
Isileisiu šiandien į namus
Rudenėlį, kad smagiau jam būtų,
Ir galvosiu: kai paliks jis mus,
Rankele mojuos – ilgėsis mūsų...

Rudenėli, mano drauge,
Ar smagu keliaut ilgai?
Aplankyk mane, bičiuli,
Gal draugystę pamiršai?

Tau eilėraščių sukursiu,
Leisiu paskaityti.
Dar ne laikas žiemuželei
Ir šaltoms nosytėms...

Gelgaudiškio vid. mokykla

IV klasė Šakių rajonas

Lietuviškas lietus

Martynas Vainilaitis

Važiuojam per Dzūkiją –
Merkinė – Alytus...
O lyja, lyja, lyja
Lietuviškas lietus.

Teškena lyg berniūkštis
Po pelkes, po klanus.
Nustok, lietau, - išpildei
Visus dangaus planus!

Lietau, lietau, lietuti,
Lietuviškas lietau,
Kur bėgi stiklo batais?
Ar nepabodo tau?

Miškeliai išgrybauti,
Ir želmenys žali,
O tu po kojom perlą
Kaip niekalą pili.

Ateis kaitra į žemę,
Ilgėsimės tavęs,
O tu kažkur skalausi
Amerikos gatves.

O tu kažkur klajosi,
Nors imk ir triūbyk tau...
Lietau lietau lietuti,
Lietuviškas lietau!

Iš avelių debesų
Vėjo siūlu vilnoniu,
Mezga pasaką senelė,
Deda pasakų skrynelėn.
Atsisėsk ir paskaityk
Pasakų šalin sugrižk.

GILIŲ KAVA

Gintarė Adomaitytė

Yra pasaulyje žemė, kur gyvena Ruduo. Toks vienas vienišas Ruduo. Rudaplaukis ir labai strazdanotas. Jo kaimynystėje, bet toli - už plačios upės - gyvena Vasara. Ruduo laukia nesulaukia, kada ji pasirodys. Vasara yra reta viešnia Rudens žemėje. Tačiau atsitinka ir taip, kad atplaukia ji kartais be irklo valtimi: įnoringa dama ta Vasara! Niekada negali žinoti, ko iš Rudens ji paprašys. Gal lietaus, o gal net liūties, gal menko vėjelio, o gal net labai stipraus. Juo labiau niekada negali žinoti, kiek reikės jai žvaigždžių. Tai bent puošnumas! Rodos, jau visas vasariškas dangus – viena žvaigždė, o Vasara vis siunčia ir siunčia pas Rudenį savo pasiuntinius - nakties paukščius. Dar, dar, dar - dar truputį žvaigždžių, dar tą, mažą mažytę...

Laiminga Rudeniui būna tik viena akimirka. Viena vienintelė. Ta akimirka tokia trumpa ir jau tokia laiminga, kad Ruduo ir pats nežino, ar tik nesusigalvojo ją, norėdamas save paguosti. O būna

Matai, kad pasakose būna daug visokių gražių senoviškų ir nevisai suprantamų žodžių. Bet nenusimink - Senelė tau paaiškins

Strazdanotas

- kai saulutė rudais taškeliais veidą papuošia.

Viešnia

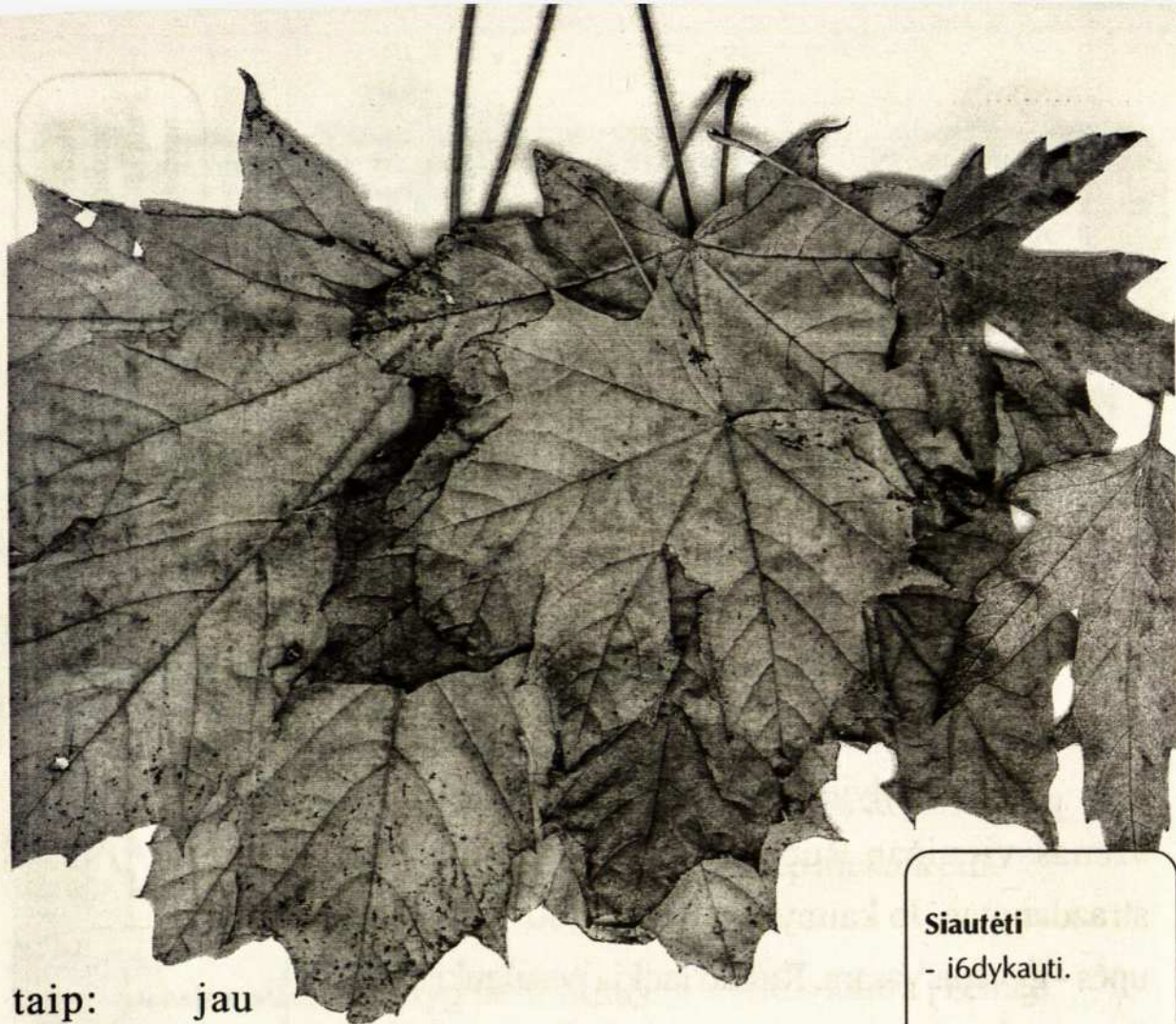
- kai į svečius ateina, tada viešnia būna.

Įnoringa

- labai daug norų turi ir niekas įtikti negali.

Menko vėjelio

- kuris labai silpnai pučia ir jokių audrų nesukelia.

taip: jau

pabosta siautėti Vasarai, jau įkyri jai žydintis pasaulis, jau pavargsta lepinti žmones rasa paryčiais, saule dienomis, vėsa vakarais, žvaigždėm naktimis. Šoka tada ji į savo valtį ryžtinga ir stipri ir skrieja neatsigręždama pirmyn, pas Rudenį. Jiedu geria gilių kavą, geria dviese rudaplaukio Rudens verandoje ant nežmoniškai plačios upės kranto. Ruduo stengiasi gerti labai lėtai. Dar gurkšnis, dar žodis, dar kitas... Viskas.

Lekia Rudens laiškai į Vasaros žemę, o kurie nenulekia - krinta ant žemės, krinta į upę. Lekia Rudens laiškai, rašyti ant medžių lapų, bet nežino Ruduo, ar moka Vasara skaityti tai, kas parašyta jaukiomis spalvomis: geltonai, žaliai, raudonai, rudai. Bet žino: jei Vasarai bus šalta, kūrens ji tuos laiškus-lapus, ir kvėpės jos vasarnamis nepaprastai skaniai. Kvėpės

Siautėti

- išdykauti.

Paryčiais

- labai anksti iš ryto.

Gilių kava

- tai senoviška lietuviška kava daroma iš sutrintų ąžuolo gilių.

Jaukiomis

- maloniomis.

Kaukia

- labai garsiai rėkia arba staugia kaip alkanas vilkas žiemą.

jis Rudeniu. Kai nebelieka miestuose ir miesteliuose nė vieno lapo, kai nebėra ant ko rašyti laiškų, pravirksta Ruduo prie tavo, o gal prie mano namo durų. Ką ten pravirksta. Kaukia Ruduo, nes būna ir taip, kad vyrams pritrūksta ašarų.

- Paguosiu tave, - sako Rudeniui Žiema, visada ateinanti netikėtai.

- Paguosiu, - sako ji ir šiurpiai kvatojasi, žiūrėdama, kaip atatupstas traukiasi Ruduo.

Belieka Žiemai laukti Pavasario. To lengvabūdžio Pavasario, kurio Ruduo nematė niekada. Nematė ir nematys, todėl ir nesupras, kad Vasarai reikia ne laiško. O jeigu ir laiško - tai jau tik ne rudeniško. Nes jos pačios laiškai Pavasariui – pienės pūkai. Kur vėjas nori, ten ir nešioja...

Tarp žvaigždynų

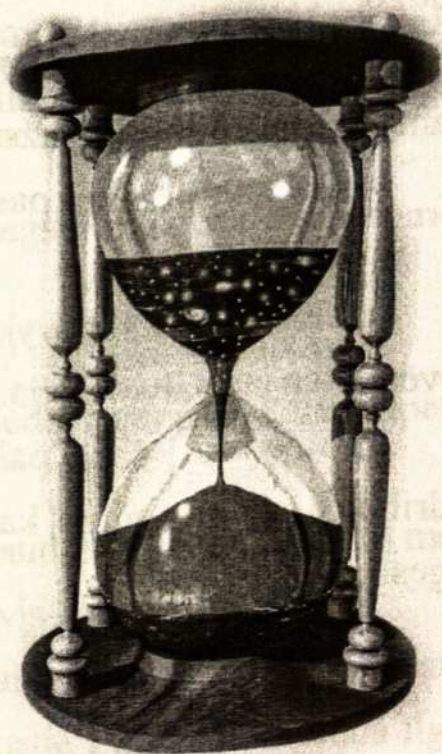
Vytautas Kaziečia

Neatspėsit kur buvau –
Grigo ratais važiauvau!

Ne raketos, ne! –
Į aukštį
Nešė žydros sapno paukštės,

Kur skaisti Vakarė teka,
O paskui –
Į Paukščių Taką...

Visą naktį Grigo Ratai
Supo ir visai nekratė.

AŽUOLAS ir baravykas

Kartą vienas baravykas anksti rytą išdygo po ąžuolu, apsidairė ir sušuko:

- Ažuole ažuole, pasitrauk į šalį, nes tuojau tave augdamas išversiu!

Ažuolas nusijuokė ir atsakė:

- Palauk iki rytdienos, tada pasitrauksiu.

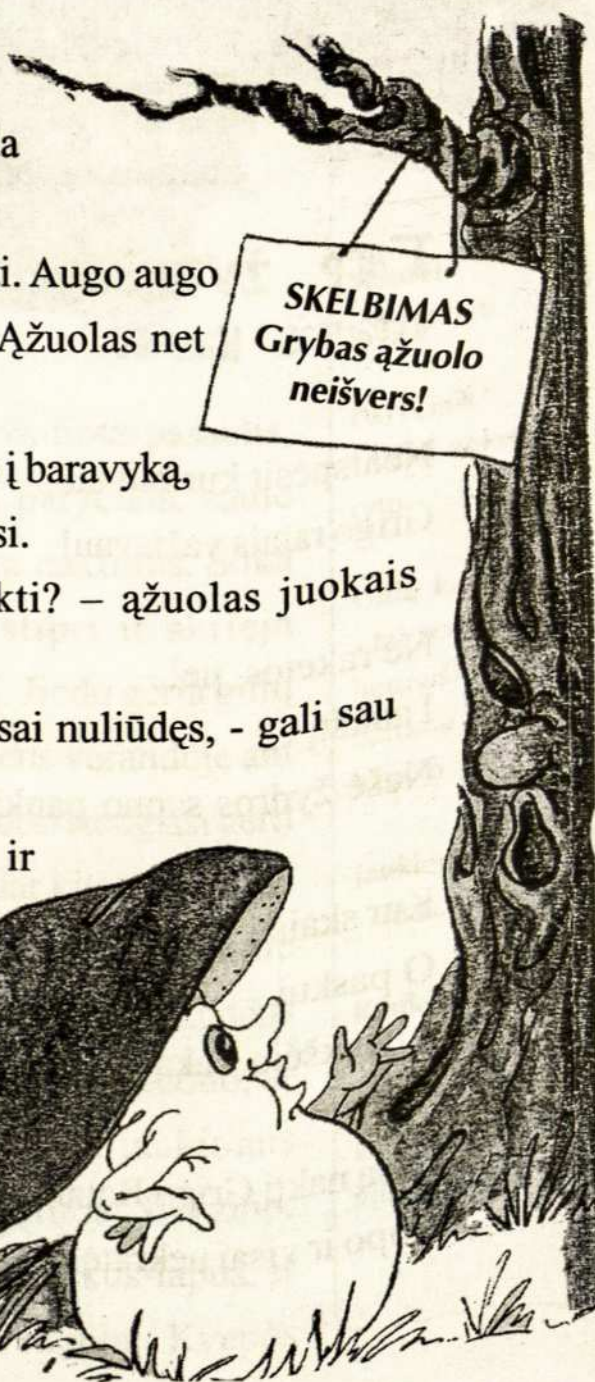
Baravykas ėmė sparčiai augti. Augo augo ir iki vakaro išaugo kaip kepurė. Ažuolas net pabūgo.

Anksti rytą ažuolas pažiūrėjo į baravyką, o tam jau kepurė ant akių užsmukusi.

- Gal man dabar pasitraukti? – ažuolas juokais paklausė.

- Ne, - atsakė baravykas, visai nuliūdęs, - gali sau stovėti. Man jau galvoje ūžia.

Baravykas į šoną pakrypo ir sudribo, o ažuolas augo kaip augęs.

ILGOJI LOPŠINĖ

Vienbalsiai

- visi tuo pačiu metu kalbėjo.

Kikeno

- paslapčia, niekam nematant, juokėsi.

Vėpla

- išsižiojęs ir lėtai viską darantis.

Suko galvas

- galvojo.

- Labas rytas! – džiaugsmingai pasisveikino ežiukas.

- Labas rytas, drauguži, - plačiai šypsodamasis atsiliepė lokiukas.

- Na ir ką mes šiandien veiksime? – vos ne vienbalsiai vienas kito pasiteiravo draugai ir prapliupo juoktis.

Štai taip kiekvieną dieną geriausi draugai susitikdavo ir nesiskirdavo visą dieną. Kai kurie miško žvėrys buvo pradėję pavydėti jiems tokios gražios draugystės. O lapė su vilku trynė letenas ir džiaugėsi, kad artėja žiema.

- Žiemą lokys užmigs ir miegos iki pavasario, - kikenė lapė.

- O ką tada darys tas vėpla ežys? – pritarė jai vilkas.

O tuo metu ežiukas ir lokiukas sėdėjo sumerkę kojas į upelį ir taip pat suko galvas ką čia daryti.

- Ar jauti, koks šaltas vanduo pasidarė ir medžiai lapus meta, ir žolė džiūsta, ir saulė ne tokia šilta, - vis kalbėjo ežiukas.

- Ruduo... – tyliai atsiduso lokiukas. – Greitai mama ištrauks didžiąją pūkinę antklodę, paguldys mane į lovą, sudainuos ilgąją lopšinę ir aš užmigsiu, o tu, drauguži, tu ką darysi?

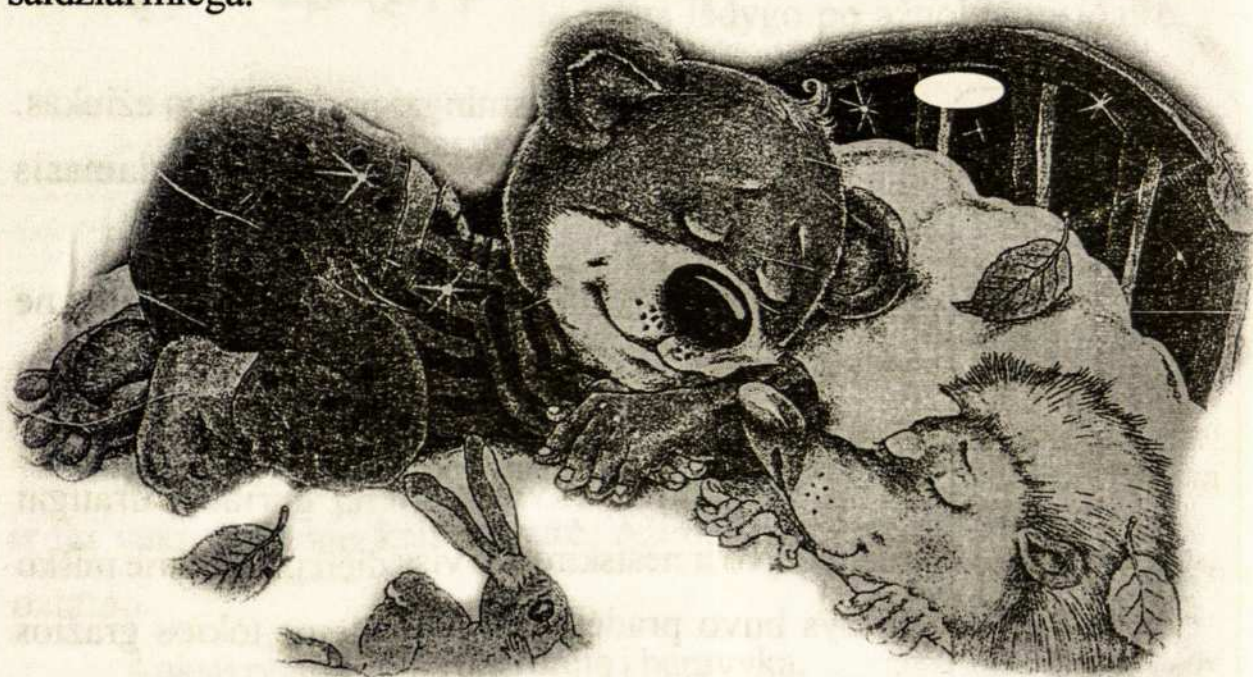
- O aš ir galvoju ką čia man daryti? – Susimąstęs atsiliepė spygliuotasis. – Gal ir man pabandyti užmigti?.. žiemos niekada

nemėgau, o be to, ką aš be tavęs veiksiu?

- Ar tikrai, tu tikrai gali taip padaryti? – Nustebęs ir nudžiugęs, savame kailyje nesitverdamas kalbėjo lokiukas. – Žinai, mano lova labai didelė, mes abu ten sutilptume, ar nori?

- Manau, kad noriu, - atsiliepė pralinksmedžęs ežys.

Kaip nutarė, taip ir padarė. Nuo tada ežiai, kaip ir lokiai, visą žiemą saldžiai miega.

Išspręsk kryžiažodį.

1	B					
2	R					
3	V	I				
4	E					
5	D					
6	R	I				
7	S					

1. Daržovė.
2. Skraido ant šluotos.
3. Kiškio priešas.
4. Vandens telkinys.
5. Kasdieninis maistas.
6. Daržovė.
7. Miško gyventoja.

Fantaziukų laivas

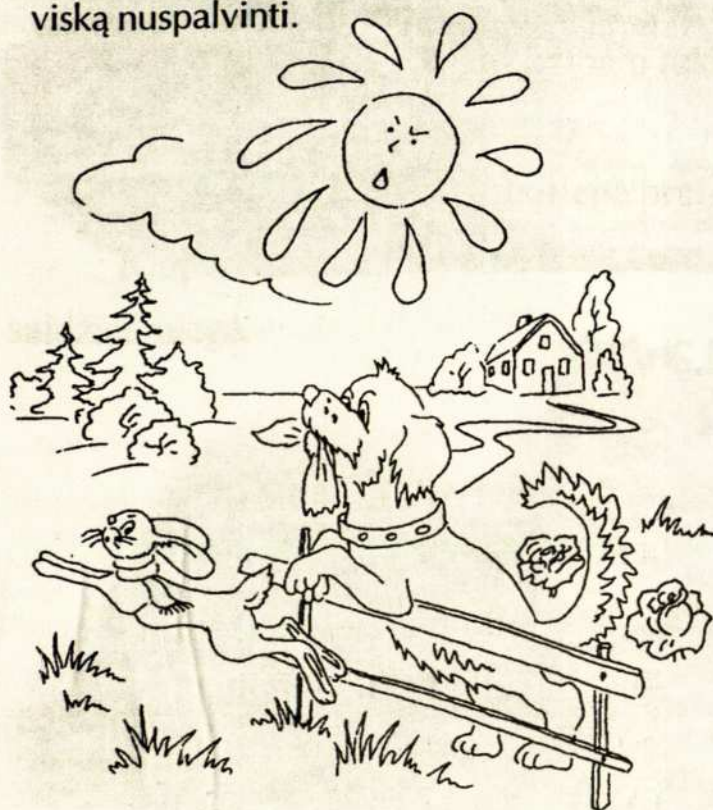
Kai saldinaiais snigo,
Ledinukais lijo,
Plaukė mūsų laivas
Tarp baltų lelijų.

Bet pakilo saulė –
Viskas išgaravo.
- Stop, - pasakė Vytas. -
Tai prisimelavom!

Buvo cukraus krantas,
Šokolado žemė...
Na, o kriausių sirupą
Iš upelių semia.

Pagelbėk zuikučiui
viską nuspalvinti.

Kodėl zuikio uodegytė trumpa Kostas Barėkis

Užsuko zuikis su
ežiuku į sodą pasmaguriauti.
Ežiukas susirado nukritusį
raudonšonį obuolį, pasmeigė
jį savo spygliais, užsivertė ant
nugaros ir nunešė paslėpti po
lapų krūva žiemai.

Zuikiui labiau patiko
kopūstai. Jų prisivalgęs
nutarė pailsėti ir, atsigulęs ant
kopūstlapio, prisnūdo. Girdi

jis žmonių balsus ir šunį lojant. Pasitrynė kojytėmis užmiegotas akis ir
pamažu nustriksėjo prie skylės tvoroje. “Nėra ko skubėti, žmonės be
šautuvų, o šuo riebus, negreitas - manęs nepagaus”, - galvoja zuikis. Tik
staiga zuikelis pajuto, kad šuo dantimis nutvėrė už uodegos. Šoko žvairys
taip smarkiai, kad net jo uodegos galas nutrūko. Todėl zuikio uodegytė
dabar trumpa, ir šuns jis artyn niekada neprisileidžia.

O ežiukas, išgirdęs triukšmą, susirietė į kamuoliuką, pašiausė savo
spyglius ir nejuda. Pribėgęs šuo norėjo ir jam
įkąsti. Griebė dantimis, bet tik susibadė
nosį į spygliukus, kurie smailūs kaip
adatos. Laimė, kad surado ant griovio
kranto augusių kraujažolių, patrynė nosį,
ir kraujas nustojo bėgti.

Dabar šuo niekada nekanda
ežiukui, nes bijo susižeisti.

Knyga

Vytautas Bubnys

Jos niekam šiandien negaliu parodyti, kaip ir medinio vežimėlio, molinio švilpuko, tarškynės, supintos iš balanų.

Jos šiandien nebėra...

Tačiau kodėl aš nuolat tai prisimenu? Prisimenu vakarus, kai brolis sėdėdavo prie stalo ir skaitydavo apie našlaitę Elenytę, apie gudrųjį kalvį ir suktąjį poną.

Skaitydavo vis naują pasaką iš tos pačios knygos, nes ją vieną teturėjo. O aš turėjau susikalęs ratukus, susivijęs botagą, bet knygos - ne...

- Dar... Dar ką nors paskaityk, - prašydavau prisispyręs.

Sugirgždėdavo pasienyje lova.

Tėvas piktai krenkšteldavo ir atsidusdavo.

- Gana, - brolis pakildavo gesinti lempą.

Gulėdavau patamsyje atvertomis akimis, niekaip negalėdamas užmigti. Vis galvodavau ir galvodavau. Bet kaip atsiranda knyga, kurioje sudėta tiek daug įdomiausių dalykų, negalėjau sugalvoti.

Nežinau, iš kur man kilo toji mintis.

Kartą išardžiau popierinį maišelį nuo cukraus, sukarpiu mažom skiautėm, perlenkiau jas perpus ir susiuvau vilnoniu siūlu. Į vienus lapelius įrašiau po raidę, kurią jau pažinojau, kituose nupiešiau namą,

šuniuką. Vėl raidė, vėl namas.

- Tėte, štai mano knyga.

Ant suolo prie lango jis taisė pakinktus ir dirstelėjo viena akimi.

- Tik nelįsk po ranka.

Pastovėjau šalia.

- Mano knyga, mama. ..

Mama sustabdė ratelį ir paėmė mano knygą. Pasiseilindama suskeldėjusius pirštus, vartė šiurkštaus popieriaus lapukus ir klausė:

- O kas gi čia parašyta?

Aš užsikniaubiau jai ant kelių, kvepiančių linais, ir skaičiau. Apie pilį, kurioje gyvena devynagalvis slibinas ir saugo užburtus lobius, apie pamotę, parugėj palikusią raganoms vaiką, apie Elenytę ir jos brolių, pavirtusių avinėliu... Aš skaičiau ir skaičiau, o mama klausė. Jos veidas buvo giedras, gražus, o akys žiūrėjo kažkur toli toli...

- Gera tavo knyga, - pasakė ji.

...Krūva metų prabėgo. Mano kambaryje didelė biblioteka. Tik tarp daugelio knygų nėra tos mano pirmosios knygos. Neturiu jos, o jeigu turėčiau, ar mokėčiau šiandien ją paskaityti?

TIKĖJIMO KELIU

MEILĖS IR VILTIES PRANAŠAS

...Tai buvo labai seniai, prieš du tūkstančius metų. Dievo Sūnus Jėzus, keliaudamas iš vienos vietos į kitą, skelbė ateisiančią Viešpaties karalystę, aiškino tikėjimo paslaptis, gydė ligonius, darė stebuklus. Jo

klausydavosi minios, bet tik jautriose širdyse Dievo Sūnaus žodžiai rasdavo atsaką. Didžioji dauguma laukė žemiško karaliaus, kuris išvaduotų jų tautą iš vergovės, todėl nepažino Dievo Kristuje ir nesuprato jo skelbiamos Dangaus Karalystės. Jėzus pasirinko dvylika mokinių - Apaštalų. Vienam jų - Simonui - tolimoje Palestinoje pasakė: "Tu esi Petras - Uola; ant tos uolos aš pastatysiu savo Bažnyčią ir pragaro vartai jos nenugalės. Tau duosiu Dangaus karalystės raktus; ką tu suriši žemėje, bus suriša ir danguje, ką tu atiši žemėje, bus atiša ir danguje".

Kodėl, ketindama trumpai supažindinti jus su Romos Popiežiumi, priminiau tokius tolimus laikus? Atsakymas paprastas: pats Jėzus išsirinko vieną iš savo mokinių - Šventąjį Petrą - ir skyrė jam ypatingą užduotį - burti tikinčiuosius į vieningą Dievo vaikų šeimą, vieną Bažnyčią, ir jai vadovauti. Šv. Petras buvo pirmasis Popiežius. Visi kiti - jo įpėdiniai. Tikintieji Popiežių dar vadina Šventuoju Tėvu, Kristaus Vietininku žemėje.

Popiežius Jonas Paulius II išlipa iš lėktuvo Lietuvoje 1991 metais.

2002
Tikėjimo kelias

POPIEŽIUS JONAS PAULIUS II

Jau daug metų Popiežius Jonas Paulius II vadovauja Romos Bažnyčiai. Jis labai nuoširdžiai gano aveles, išsisklaidžiusias visuose pasaulio žemynuose. Popiežius Jonas Paulius II nuo savo pirmtakų skiriasi, nes aukštajame Ganytojo poste nuo 1523-jų jis pirmas ne italų kilmės.

Karolis Wojtyła - lenkas. Gimė 1920 m. gegužės 18 d. Vadovicuose. Anksti liko be motinos, kuri mirė, gimdydama sesutę. Mažylei taip pat nebuvo

lemta gyventi. Netrukus šeimą vėl aplankė mirtis - mirė vyresnysis brolis. Karolis liko su tėvu. Abudu persikėlė gyventi į Krokuvą, kur Karolis įstojo į Jogailos universitetą studijuoti lenkų kalbą ir literatūrą. Prasidėjus karui, mokslą tęsė pogrindyje, dirbo akmens skaldykloje, cheminių gaminių fabrike. Sunkus gyvenimas neatitraukė jo nuo mokslo, poezijos, teatro. Vis labiau domėdamasis dvasiniais dalykais, Karolis Wojtyła pradėjo mokytis kunigu. Po karo gavo išventinimus. Gabų ir darbštų jaunuolį dvasinė vadovybė išsiuntė studijuoti į Romą. Po dvejų metų Wojtyła grįžo į Lenkiją. Pradėjo nelengvą Mokytojo ir Ganytojo kelią. Sėkmę

Šventasis Tėvas padeda gėles Antakalnio kapuose 1991 metais žuvusiems už Lietuvos nepriklausomybę.

Šventojo Tėvo pamokslas Kaune, Santakoje.

liudija buvusių studentų parapijų ir jaunimo prisiminimai apie be galo paprastą ir draugišką profesorių, vyskupą, kuri jie nuoširdžiai vadino dėde.

Tapęs Popiežiumi, Jonas Paulius II dar labiau paryškino savy geriausias savybes. Aukščiausias Bažnyčios postas - Dievo pašaukimas, todėl jis neatitraukia savo dėmesio nuo vertingiausio Viešpaties kūrinio - žmogaus. Popiežių jaudina nuolatinis gyvenimo prieštaravimas,

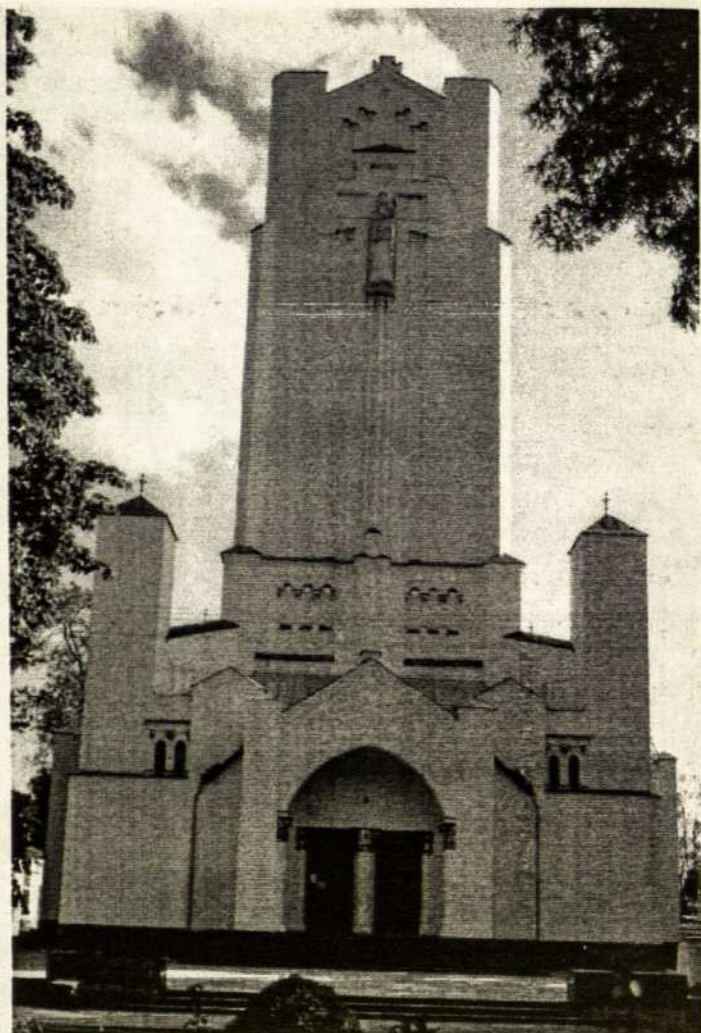
labai būdingas ir mūsų amžiui, kai vieni skęsta materialinėse gėrybėse, o kiti miršta badu. Ką jaučia vieni ir kiti, kaip suvokia savo gyvenimo prasmę? Įvairiausiomis progomis susitikdamas su žmonėmis, Šventasis Tėvas nuolat pabrėžia, kad sunkioje mūsų epochoje žmogus gali išlikti tik gyvendamas su didžiule meile... "Mylėk Viešpatį, savo Dievą visa širdimi, visa siela ir visu protu! Mylėk savo artimą kaip save patį" - skelbė Kristus, aiškindamas tikėjimo esmę. Ši pagrindinė krikščioniškoji nuostata lyg ir visiems žinoma. Bet kaip retai jos paisoma! Popiežius - visos tikinčiųjų bendrijos Mokytojas ir Vadovas - skelbia, kad savanaudiškumas duoda tik laikiną, apgaulingą laimę. Žmogus, kuriam suteiktas protas, valia, sugebėjimas kurti, negali jaustis

laimingas, jeigu jo elgesys kenkia aplinkiniams. Tačiau gyvenime viskas taip susipynę, kad Šventasis Tėvas tikrai turi būti tvirtas kaip uola, kad savo darbais ir žodžiais suvirpintų abejingas ar net piktas širdis. Šiam kilniam tikslui Jonas Paulius II skiria visas savo jėgas. Kad nei akimirka nepraeitų veltui, jis nuolat laikosi griežtos dienotvarkės. Anksti keliausi, ne mažiau kaip tris valandas kasdien meldžiasi, susitinka su dvasiškiais ir pasauliečiais, ruošia dokumentus, rašo kalbas, kurių tenka pasakyti

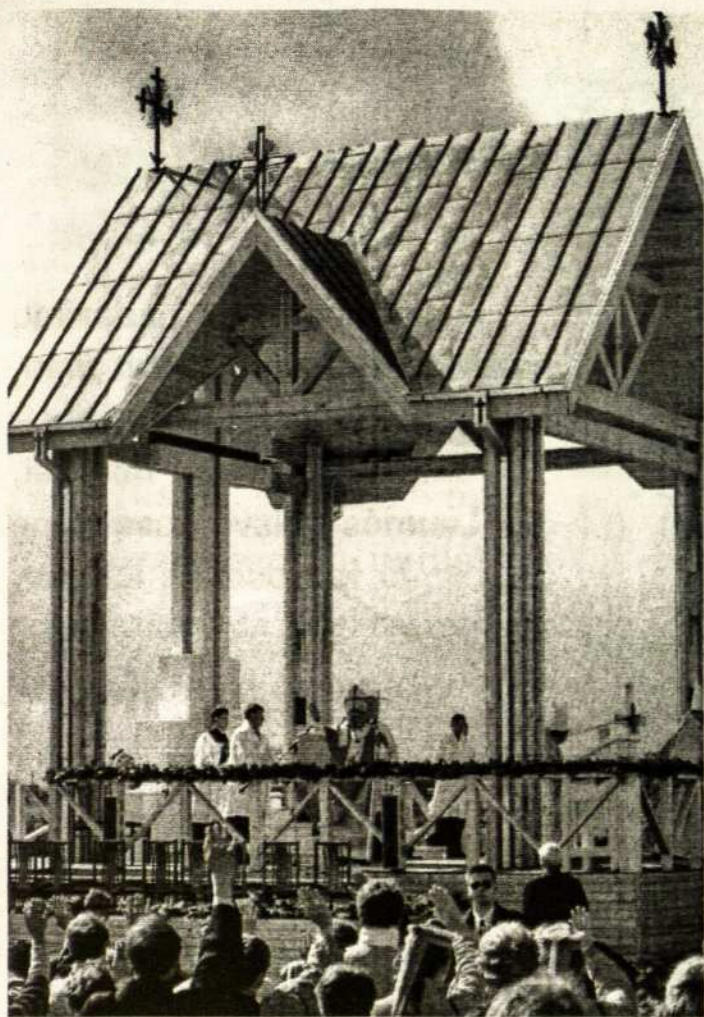
gana daug, nes Šventasis Tėvas nuolatos susitinka su tikinčiais tiek Vatikane, kur gyvena ir dirba, tiek dažnose kelionėse į įvairiausias pasaulio šalis.

Nebuvo pamiršta ir Lietuva. Jonas Paulius II į mus kreipdavosi ir laimindavo ne tik visuotinių švenčių progomis. Jis įdėmiai sekė mūsų gyvenimą, apsilankyti troško net 1984-aisiais, kai buvo minima Lietuvos globėjo Šv. Kazimiero 500-ųjų mirties metinių sukaktis. Negavęs vizitui Maskvos leidimo, Šv. Mišias aukojo Romoje. Taip pat atsitiko ir 1987-aisiais, švenčiant Lietuvos krikšto 600-ąsias metines. Ir pagaliau, Lietuvai atgavus nepriklausomybę, 1991 metais aplankė Lietuvą.

Ir Vatikane sakomose kalbose, ir laiškuose mūsų dvasios

Švenčiausios Šiluvos Mergelės Marijos koplyčia. Marijai - Lietuvos globėjai meldėsi ir Šventasis Tėvas

„Sveikas, Kryžiau, ne liūdesio ir mirties simboli, o Meilės, Vilties ir Aukos ženkle”.
Popiežiaus žodis Kryžių kalne.

ganytojams Jonas Paulius II iškėlė ypatingą Dievo Motinos Marijos svarbą. Jos begalinio pasiaukojimo kupina meilė - puikus pavyzdys visoms motinoms ir visiems be išimties žmonėms. Dėmesys Dievo Motinai pabrėžtas Jono Pauliaus II herbe, kur į pirmąjį planą iškeltas kryžius su raide M, o tradiciniai Popiežių herbo simboliai - tiara (galvos apdanga), stula (ant pečių nešiojama juosta), cingulum (strėnas juosianti virvė) bei Šv. Petro raktai pasitraukę į antrąjį planą.

Iškeldamas beribę meilę kaip svarbiausią sudėtingų dalykų sprendimo būdą, Popiežius Jonas Paulius II kiekvienam žmogui suteikia viltį palengvinti ir įprasmingti gyvenimą. Brangindami ir puoselėdami Dievo suteiktąsias dovanas - gyvybę, laisvę, sugebėjimą kurti, sąmoningai elgtis, aukotis, mes nuolat artėjame prie Kūrėjo. Tik būdami davasiškai tyri, atiduodami savo meilę Viešpačiui ir žmonėms, mes užsitarnausime Dievo Malonę ir Amžinąjį Gyvenimą. Juk visi esame Viešpaties valioje tik galime pasirinkti kelią, kuriuo einame į Dievo Karalystę.

Sofija Sasnauskaitė

Kiek legendų, padavimų
Mūs senoliai vis dar žino.
Buvo tai labai senai,
Kai gyveno milžinai,
Laumės gelsvą kasą pynė
Iš tautosakos lobyno.

Žygimantas Augustas

VLADAŠ VIJEIKIS

Žygimantas (III) Augustas gimė 1520 m. Savo motinos Bonos rūpesčiu 1522 m. buvo pripažintas Lietuvos sosto paveldėtoju, o 1530 m. ir lenkai jį išsirinko jį savo karaliumi. 1544 m. tėvas pavedė jam valdyti Lietuvą ir jis apsigyveno Vilniuje. Čia gyveno labai ištaigingai ir išlaidžiai. Buvo vedęs Austrijos imperatoriaus dukrą Elžbietą, kuri greitai mirė.

Žygimantas Augustas

Begyvendamas Vilniuje pamilo Barborą Radvilaitę, kurią prieš tėvų valią vedė. Mirus tėvui ji buvo tuojau iškilmingai karūnuota Krokuvoje 1550 m. Tačiau sekančiais metais mirė. Palaidota Vilniaus Katedroje. Savo žmonos Žygimantas Augustas gedėjo iki pat mirties.

Legenda Žygimanto Augusto dvasia

Netekęs mylimosios žmonos, karalius Žygimantas Augustas buvo nesuraminamas, nuolat ją prisimindavo ir ligi pat mirties gedulo ženklų nenusiėmė. Net po mirties jo dvasia lankydavosi tose vietose, kurios buvo susijusios su Barboros atsiminimais.

Per kelis šimtmečius giedromis vasaros naktimis, kai mėnulis pilnu veidu išplaukdavo danguje, švelnia savo šviesa apliedavo miegančio Vilniaus gatves, sidabrino bažnyčių ir rūmų stogus ir milijonais kibirkščių žėrėjo sraunios Neries vilnyse, tada Pilies kalno viršūnėje pasirodydavo Žygimanto Augusto pavidalas.

Kai kada karalius ir nuo kalno nulipdavo, lankė žemutinę pilį, kadaisė taip puikiai jo įrengtą,

Barbora Radvilaitė

Žygimanto Augusto atvaizdas Lietuvos Statuto II laidoje.

vaikščiodavo Radvilos soduose, kur savo Barborai meilę pareiškė ir iš jos išgirdo, kad mylimas esąs, sustodavo ties rūmais, kuriuose Barbora su motina gyveno. Užeidavo ir į katedrą, ilgai užtrukdavo karalių koplyčioje, nes su ja buvo susiję jo džiaugsmingiausi ir skaudžiausi atsiminimai. Tos koplyčios požemiuose ilsėjosi jo pirmosios žmonos, vos šešiolikos metų sulaukusios, Elžbietos palaikai, šioje koplyčioje vieną naktį kunigas palaimino jo moterystės ryšį su Barbora ir po kelių metų laimingo gyvenimo ir ją čia palaidojo.

Laikas ir žmonių apsileidimas naikino visas brangias prisiminimų liekanas. Žemutinės pilies ir Barboros rūmų nė žymių neliko, pranyko Radvilų sodai, katedra taip pat pakeitė savo pirmyktę išvaizdą... Garsioji Gedimino pilis griuvėsiais virto. Beliko tik vieno bokšto žymės...

Paskutinį kartą Žygimantas Augustas pasirodė ant kalno prieš šimtą metų. Stovėjo užlaužtomis rankomis, galvą nuleidęs ant krūtinės, iš kurios veržėsi sunkūs atodūšiai. Ilgai stovėjo, galiausiai, užsidengęs delnais akis, nuėjo ir... daugiau nebepasirodė, nes nebeliko kuo gėrėtis.

(Vilniaus legendos)

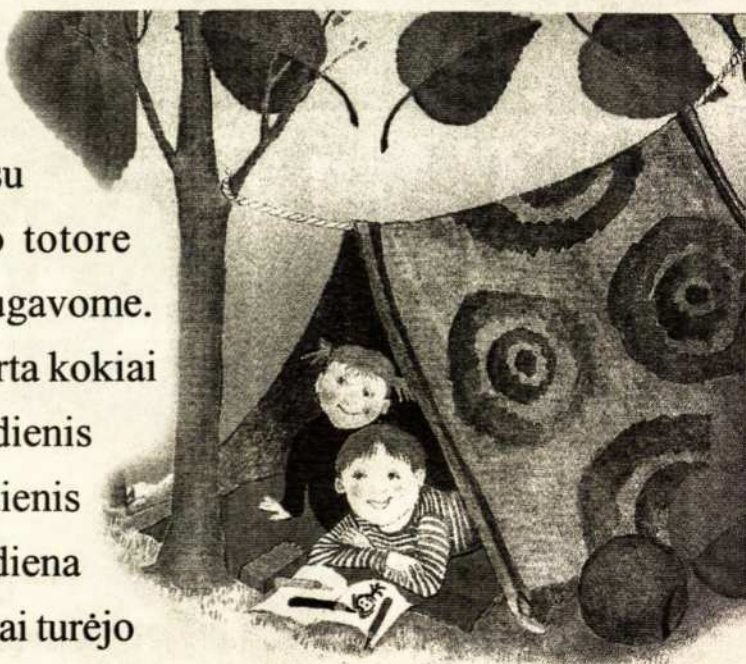
AČIŲ RĖMĖJAMS!

Mano vardas Viktorija. Man 14 metų. Aš mokausi Lvovo lituanistinėje mokykloje. Aš labai myliu šią mokyklą, todėl ir einu kas sekmadienį. Dar aš turiu broliuką Pauliuką, sesutę Ingridą ir broliuką Gintarėlį. Pauliukas (jam 11 m.) ir Ingrida (jai 3m.) irgi lanko pamokas lietuvių mokykloje.

Iš mūsų kūrybos

Šiomet vasarą, po mokyklos, mes su Pauliuku ir kitais vaikais, su mūsų mokytoja Marina nuvažiavome į tarptautinę vaikų stovyklą Užkarpatėje, 7 km. nuo

Mukacevo. Stovykloje susirinko labai daug vaikų įvairių tautybių - vokiečiai, graikai, lietuviai, totoriai, Krymo totoriai, bulgarai, vengrai, ukrainiečiai, rumunai, lenkai - apie 170 vaikų ir vadovų. Stovyklos pavadinimas buvo labai gražus - "Tolerancijos šaltiniai". Mes gyvenome komplekse "Tisa" (tai upės pavadinimas) po 3 žmones, su visais patogumais. Aš gyvenau su graike Net ir su Krymo totore Sabrie. Mes labai susidraugavome. Kiekviena diena buvo skirta kokiam nors tautybei: pvz. pirmadienis - ukrainiečių diena, antradienis - graikų diena. Lietuvių diena buvo šeštadienis. Visi vaikai turėjo

nors trupučiuką kalbėti lietuviškai, išmokti dainas, šokius, pabūti lietuviu. O vakare didžiojoje salėje susirinko vadovai ir visi vaikai ir rodė paruoštą programą, įvairius konkursus. Mes parodėm lietuviškas vestuves. Stovykloje veikė dainavimo, šokių, teatro, sporto, žurnalistikos būreliai. Vakaraus būdavo diskotekos su konkursais. O paskutinę dieną prieš stovyklos uždarymą įvyko festivalis. Mes visi vaikai lietuviai su vadovais Inga ir Tania dainavome lietuviškai “Žemė Lietuvos”, po to estradinės grupės “Gintaras” solistė Olga Trocenko padainavo dainas iš savo repertuaro. Bendrai stovykloje aš turėjau labai daug draugų, galima pasakyti, kad visi stovyklos vaikai tapo mano draugais. Stovykloje galėjome laisvai pafantazuoti, padiskutuoti su vadovais. Grįžome labai patenkinti. Susiraukusių veidų ten nebuvo, niekas nesiskundė net tada, kai lipo į kalnus. Gaila, kad vasara praėjo taip greitai. Tai buvo nepaprasta vasara, kuri ilgam išliks mūsų atmintyje.

Ačiū visiems suaugusiems, kurie organizavo mums stovyklą, p.

Reginai Kučienei ir Lietuvos Fondui, kurie
pastoviai remia mūsų mokyklos
veiklą. Ačiū!

Vika Graciovaitė

*Lvovo lituanistinė
mokykla, Ukraina*

Iš tuščių dėžių gali
pasidaryti tunelį. Dėžes
sutvirtink (kaip traukinio
vagonus) arba sustatyk vieną
šalia kitos. Kuo daugiau dėžių
tuo ilgesnis tunelis. Paskui
surenkite varžybas - kas greičiau
pralįs. Valio nugalėtojui!

Margieji draugai

Vieną gražią pavasario dieną, kai medelių pumpurai pradėjo sprogti ir liekni narcizų stiebeliai kilo iš žemės, išlindo iš kokono margas drugelis, vardu Margis. Jis pasiklausė kaip čiulba - ulba paukšteliai, šlama nuo vėjo medžiai ir išskleidęs savo margus sparnus, laimingas nuskrido tolyn.

Margis atskrido į didelę gėlių pievą ir atsitūpė ant gėlytės žiedelio. Tuo metu prie jo atskrido daug kitų drugelių ir, pamatę jį, visi pradėjo juoktis. Jie visi turėjo gražius, didelius vienos spalvos sparnus, o Margis turėjo mažyčius įvairių spalvų sparnus. Nusiminęs drugelis greitai nuskrido tolyn. Jis net nepajautė, kad netyčia atsimušė į kitą drugelį, kuris atrodė lygiai taip pat, kaip jis. Jo vardas buvo Mikas. Abu drugeliai buvo laimingi suradę vienas kitą. Nuo to laiko jie pasidarė geri draugai.

Jie kiekvieną dieną kartu žaisdavo ir linksmindavosi. Vieną dieną, kai Margis laukė savo draugo, jis pamatė, kad Mikas atskrenda su kitu mažu drugeliu. Mikas pasakė, kad nori žaisti su nauju draugu ir jis nuskrido tolyn su kitu drugeliu, palikdamas Margį vieną. Kitą dieną jie visai nekalbėjo vienas su kitu ir Margis galvojo, kad jų draugystė baigėsi. Jis labai norėjo susirasti naują draugą, bet vis galvojo apie draugą Miką.

Praėjus keliom savaitėm prie jo priskrido Mikas. Jis gailėjosi, kad taip blogai padarė ir atsiprašė Margio. Margiui buvo sunku atleisti,

bet atleido ir tą gražią dieną, kai dvelkė pavasario gaivumas, abu drugeliai vėl pasidarė geriausiais draugais ir daugiau niekada vienas kito nepaliko.

Ramunė Bartiškaitė, 5 kl.

Šv. Kazimiero lituan. mokykla, Cleveland

Čikagos lituanistinės mokyklos pradinukų kūryba

GERIAUSIAS ŽAISLAS

Mano geriausias žaislas yra balta meška. Aš jį gavau iš daktaro. Jo ranka ir koja buvo sugipsuota. Kai aš grįžau namo nuėmiau gipsą. Jo vardas yra ligoniukas. Aš kartais su juo miegu ir žaidžiu.

Meška, mano meška, aš tave myliu.
Tau vėjelis neša daug gražių gėlių.
Tu turi pas mane daug mažų draugų.
Meška, mano meška aš tave myliu.
Su tavim man būti yra nuostabu!

Viltė Baliutavičiūtė

I skyrius

GERIAUSIAS GIMINAITIS

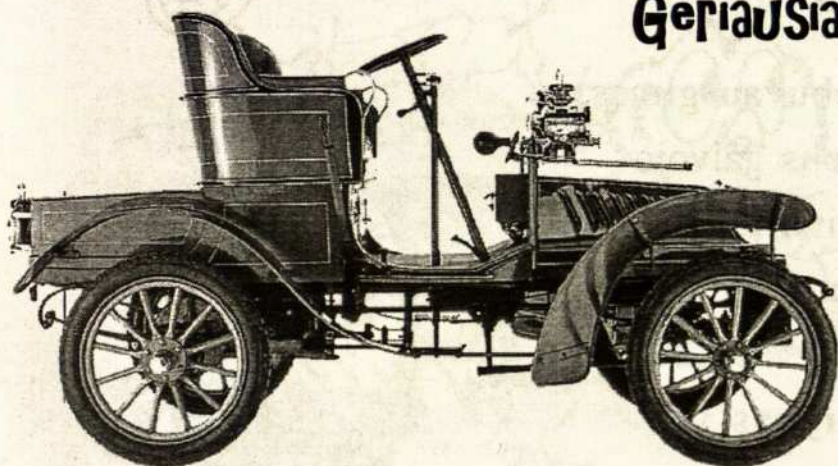
Mano sesei yra 22 metai. Vieną kartą mes sugalvojome važiuoti į kalnus slidinėti. Mano sesei buvo pirmas kartas slidinėti. Man nebuvo

juokinga, kai ji krito. Aš nė vieno karto nekritau. Bet aš dar padėjau savo sesei Linai atsikelti. Aš galvoju, kai kitą kartą važiuosime slidinėti, mano sesė Lina slidinės geriau.

Eimantė Šuopytė

I skyrius

GERIAUSIAS ŽAISLAS

M a n o
mėgstamiausias
žaislas yra
mašina. Man jinai
patinka, nes
atrodo kaip tikra ir
yra labai greita. Jos

spalva raudona. Savo mašinai aš pastačiau garažą iš mašinos kaladėlių. Ten jinai miega ir laukia manęs, kol grįšiu iš mokyklos. Mano broliui ta mašina taip pat patinka. Todėl mes kartu žaidžiame su mašina.

Naglis Cicėnas

I skyrius

SVAJONIŲ MOKYKLĄ

Buvo graži diena. Ašėjau į mokyklą. Mokytoja pasakė, kad šiandieną eisime sportuoti. Mes visi apsidžiaugėme ir išėjome į salę. Salė buvo pilna vaikų. Vieni bėgiojo, kiti žaidė futbolą, kiti beisbolą, o mes žaidėme krepšinį. Mes atėjome atgal į klasę ir parašėme

diktantą. Po diktanto mes ėjome dainuoti, o po to šokti. Po šokio ėjome valgyti, po to atėjome atgal į klasę. Klasėje rašėme, klasėje piešėme, klasėje žaidėme. Paskui atvažiavo tėveliai pasiimti pažymių knygeles ir toliau nežinau kas įvyko, nes atsibodo.

Nerijus Meškauskas

2 skyrius

Mano vardo istorija

Kai aš dar nebuvo gimęs, mano mamytė ir tėvelis galvojo kokį vardą man išrinkti. Gal Laurynas arba Lukas? Mano mamytė ir tėvelis nusprendė, kad bus Laurynas. Laurynas yra gražus senoviškas lietuviškas vardas. Ir man patiko tas vardas. Taip aš gavau savo vardą. Ir visiems patiko mano vardas.

Laurynas Tankevičius

Svajonių mokykla

2 skyrius

Mano svajonių mokykla yra Havajuose. Mokykla pastatyta medyje. Įlipame su kopėčiomis. Mokytoja iš Lietuvos. Būtų plaukimo konkursai. Buvo valgymo konkursas. Valgėme vyšnias ir daug kitokių vaisių. Mokykla buvo papuošta kriauklėmis ir visokiais perlais. Per pertrauką aš valgau tortus ir kitokius saldumynus. Žaidžiame šimtą žaidimų ir visokių kitų dalykų.

Gabija Staninaitė

2 skyrius

KAS KĄ ĖDA?

Šitam jaučiui reikia šieno,
Gandrui - tos žalios varlės...
O tu galvą pakraipyk,
Kas ką ėda, pasakyk!

DU NUKŠTUKAI

Gal dabar,
O gal senai...
Du nykštukai
Du draugai -
Klevo sėklą pasiėmę
Pasidirbo lėktuvėlių.
Lėktų, skristų
Jie su vėju
Paukščių
Čiulbančiu taku,
Tik mažiukas
Lėktuvėlis
Nebegali tilpt
Abu.

Gal dabar,
O gal senai...
Du nykštukai
Du draugai -
Susikrimto
Susipyko
Pievoj svajones
Paliko.
Tik rytais
Su vėjeliu,
Pienės pūku
Lengvučiu,
Ilgis
Prarastų sparnų.

Gal dabar,
Ogal senai...
Du nykštukai
Du draugai -
Jau užaugo
Milžinai
Tik maža svajonė
Liko -
Klevo sėklą
Apkabint,
Pasikinkius
Ryto vėją,
Skristi
Užmiršton šalin.

R.S.

Daug pasaulio įdomybių
Nori sužinot vaikai,
Jas visas Žiniukas žino
Ir užrašo tau tiktai.
Nori būti Žiniuku,
Tai skaityki iš pradžių...

AR ŽINAI?

Išdavikė rašysena

Visi žinote, kad pasaulyje nėra žmonių su vienodais pirštų atspaudais. Nerasite ir dviejų tokias pat rašysenas turinčių. Kad ir labai stengtumėtės nukopijuoti draugo rašyseną, patyręs grafologas apgaulę pastebės.

Grafologai – rašyseną studijuojantys žmonės. Štai ką jie yra pastebėję.

Labai aiškiai, bet ne dailyraščiu rašo tikslumą ir tvarką mėgstantys žmonės. Jie sąžiningi, nemeluoja. Tik kartais nesupranta juokų. Su tokiais visuomet ir dėl visko galima susitarti.

Skubus, sunkiai įskaitomas raštelis išduoda neramios natūros, nenustygstantį vietoje žmogų. Kartais tai gali būti nepaprasto talento požymis, bet dažniausiai keverzones popieriaus lape suraito išsiblaškęliai ir užuomaršos.

Rašantis smulkiai - drausmingas, mokantis valdytis žmogus. Tokį sunku išmušti iš pusiausvyros. Tačiau dažnai šie žmonės pernelyg rūpinasi smulkmenomis. Jie nedrąsūs ir sunkiai randa naujų draugų.

Apvalios, plačios kaip dailyraščio raidės sako, kad jas parašęs žmogus labai principingas ir kategoriškas. Tokiems viskas arba balta,

arba juoda. Dažnai jie ir lazda perlenkia. Grafologai teigia, kad taip rašantys žmonės - smaguriai (mėgsta skaniai pavalgyti).

Yra rašančių nesujungtas raides. Tai nuoširdžių ir draugiškų žmonių braižas. Visus sprendimus jiems diktuoja širdis.

Suspausta rašysena sako, kad jos autorius realistas, niekuomet nepaklysta svajonėse ir retai rodo savo jausmus.

Ryškiai dešinėn pasvirusios raidės sako, kad jas paliko dėmesio centre mėgstantis būti žmogus. Jo nuotaikos gali kisti labai greitai. Tik verkė, bet, žiūrėk, jau juokiasi.

Į kairę raides paguldo tvirti ir užsispyrę žmonės.

Aukštylanti eilutė išduoda linksmo būdo žmogų.

Žemyn eilutę nulenkia nuliūdę ir prislėgti asmenys.

Pasitikintys savimi, ryžtingi žmonės stipriai spaudžia rašiklį.

Lengva ranka per lapą nubėga subtilūs, jausmingi ir lengvai ižeidžiami žmonės.

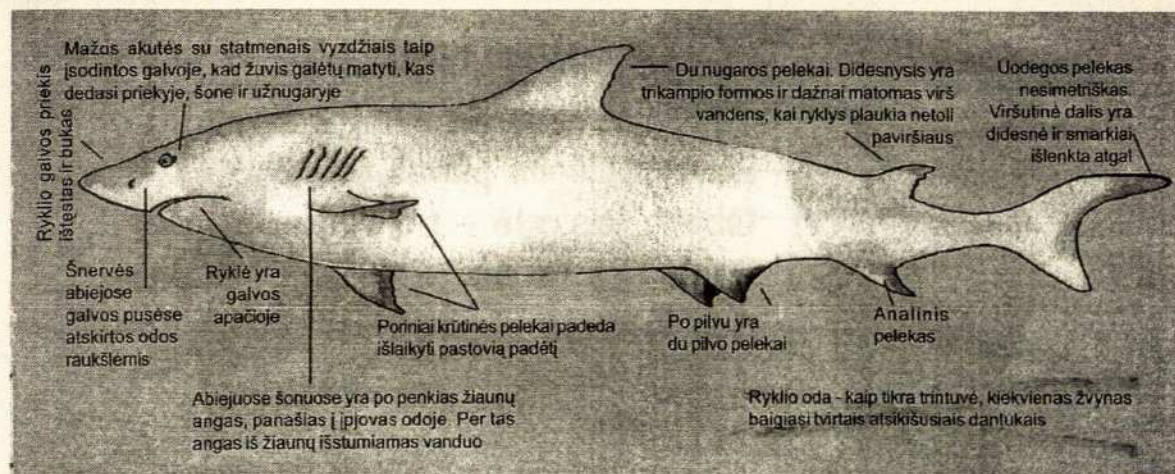
Pagal rašyseną nesunku nustatyti ir rašančiojo amžių. Juk ir jūs puikiai žinote, kaip atrodo pirmoko, aštuntoko raštas, matote savo mamų ir tėvelių rašysenas. Keičiasi žmogus, keičiasi ir jo raštas.

Rykliai

Ryklis gerklėje stirkso daug eilių didelių trikampių dantų. Vienu metu jų yra net trys tūkstančiai, o per visą gyvenimą ši žuvis "sunaudoja" apie dvidešimt tūkstančių dantų.

Ryklis oda – kaip tikra trintuvė, kiekvienas žvynas baigiasi tvirtais atsikišusiais dantukais.

Rykliai priklauso kremzlinių klasės žuvims. Visuose pasaulio vandenynuose gyvena du šimtai penkiasdešimt rūšių ryklių. Tarp jų yra nedidelių, siekiančių pusę metro, kaip kad šuninis ryklis. Yra ir milžinų –

bangininis ryklis, siekiantis šešiolika metrų ilgio ir sveriantis iki vienuolikos tonų. Labiausiai rykliai paplitę tropikų vandenyse, tačiau kai kurios rūšys gyvena ir arktiniuose, kiti renkasi gėlus vandenį, įplaukia net į upių žiotis. Jie nuolat keliauja, negalima numatyti, kur ir kada pasirodys. Medžioja žuvis, aštuonkojus ir didelius krabus, puola ir jūros žinduolius.

Rykliai turi nuolat judėti, nes neturi oro pūslės, kuri kitoms žuvims leidžia plūduriuoti be didelių pastangų. Kad nenuskęstų į gelmę, rykliai turi be perstojo plaukioti, net ilsėdamiesi ir miegodami. Reikiamoje padėtyje kūną išlaiko uodegos ir krūtinės pelekai.

Rykliai veda gyvus vaikus arba neršia ikrus raginėse kapsulėse.

Nors šie plėšrūnai visuomet žmonėms kėlė siaubą, ne visi jie yra pavojingi. Alkanas tigrinis ryklis arba rajūnas žmogėdra įnirtingai puola. Jie sužeidžia gyvūną ir suka aplink jį ratus, kad galėtų pribaugti. Sužeistos aukos signalus ir kraujuojančią žaizdą rykliai jaučia net už kelių šimtų metrų. Labai pavojingas yra didysis baltasis ryklis. Jis gali sverti iki dviejų tonų ir siekti šešis metrus ilgio, yra labai stiprus, tačiau nevikrus, todėl kai kuriems jūros gyvūnams pavyksta nuo jo pasprukti. O štai bangininis ryklis minta daugiausia planktonu ir yra visai nepavojingas.

Rykliai vaidina sanitarų vaidmenį, nes jų aukomis dažniausiai tampa paliegę arba silpnesni gyvūnai. Tačiau ir patiems rykliams gresia išnykimo pavojus – juos naikina žmonės.

Juokų maišelis

Buvo maišelis pilnas juokų
Išbiro, išlakstė – po vieną, po du.
Pasislėpė jie po "Eglutės" šakelėm,
Bus linksma skaityti vaikams ir tėveliams.

Mokytojas:

- Sakyk, Jonai, kodėl tavo rašinys
apie šunis žodis į žodį sutampa su
Petro rašiniu?

Jonas:

- Tikriausiai mes rašėme apie tą
patį šunį.

Tėtis paprašė Petriuko, kad šis
nudažytų garažo langus.

Po kurio laiko Petriukas klausia:

- Tėti, o rėmus taip pat nudažyti?

Antanėlis ligoninėje aplankė
sergančią mokytoją. Kitą dieną į
bendraklasių klausimus jis atsakė:

- Padėtis beviltiška: ji sveiksta ir
pirmadienį ateis į mokyklą.

- Mano sesuo dirba kasininke.

- O ką ji ten daro?

- Pinigus kasa.

- Mačiau labai didelį vorą! -
pasakojadraugams Vaidas.

- Tikriausiai kryžiuotis, -
atsako šie.

- Ne, jis lietuvis.

Kiškis šaukia meškai:

- Atnešk keturiasdešimt centų!

- Kaip aš nešiu, - sako meška,

- viskas pro nagus byra.

- O tu susuk juos į dešimt litų!

Tėvas klausia:

- Ar gerai Aldute, atsakei per
egzaminus?

- Taip! Mokytojui taip patiko,
kad prašė dar kartą ateiti ir
pakartoti.

DĖKOJAME EGLUTĖS AUKOTOJAMS:

PLB Švietimo Komisija (už prenumeratas Rytų Kraštų lit. mokykloms).....	500.00 dol.
Teresė Paškonytė.....	30.00 dol.
Rytis Sidabras.....	15.00 dol.
Diana Busuito.....	15.00 dol.
Elena Miniataitė - Jasaitienė.....	10.00 dol.

EGLUTĖ

8812 W. 103 rd. St., Palos Hills, IL. 60465, USA

Tel. 708-430-1911